

ΟΙ ΒΑΘΜΟΙ ΤΩΝ ΕΠΙΘΕΤΩΝ : ΘΕΤΙΚΟΣ, ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ, ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ : ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ

Οι βαθμοί του επιθέτου	θετικός	συγκριτικός	υπερθετικός	
			σχετικός	απόλυτος
	απλώς μια ιδιότητα	σύγκριση με άλλο	σύγκριση με όλα	η ιδιότητα στον μεγαλύτερο βαθμό
μονολεκτικά	έξυπνος	εξυπνότερος		εξυπνότατος πανέξυπνος
περιφραστικά		πιο έξυπνος	ο εξυπνότερος ο πιο έξυπνος	πολύ έξυπνος πάρα πολύ έξυπνος

ΑΝΩΜΑΛΑ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΘΕΤΩΝ

θετικός	συγκριτικός		σχετικός υπερθετικός		απόλυτος υπερθετικός	
	μονολεκτικά	περιφραστικά	μονολεκτικά	περιφραστικά	μονολεκτικά	περιφραστικά
απλός	απλούστερος	πιο απλός	ο απλούστερος	ο πιο απλός	απλούστατος	πολύ απλός
γέρος	γεροντότερος	πιο γέρος	ο γεροντότερος	ο πιο γέρος		πολύ γέρος
κακός	χειρότερος	πιο κακός	ο χειρότερος	ο πιο κακός	χειρίστος κάκιστος	πολύ κακός
καλός	καλύτερος	πιο καλός	ο καλύτερος	ο πιο καλός	κάλλιστος άριστος	πολύ καλός
κοντός	κοντύτερος	πιο κοντός	ο κοντύτερος	ο πιο κοντός	κοντότατος	πολύ κοντός
λίγος	λιγότερος		ο λιγότερος	ο πιο λίγος	ελάχιστος	πολύ λίγος
μακρύς	μακρύτερος	πιο μακρύς	ο μακρύτερος	ο πιο μακρύς	μακρύτατος	πολύ μακρύς
μεγάλος	μεγαλύτερος	πιο μεγάλος	ο μεγαλύτερος	ο πιο μεγάλος	μέγιστος	πολύ μεγάλος
μικρός	μικρότερος	πιο μικρός	ο μικρότερος	ο πιο μικρός	ελάχιστος	πολύ μικρός
πολύς	περισσότερος	πιο πολύς	ο περισσότερος	ο πιο πολύς	πλείστος	πάρα πολύς
πρώτος	πρωτύτερος		ο πρωτύτερος		πρώτιστος	

ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΕΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΛΛΑ ΜΕΡΗ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

θετικός	συγκριτικός	σχετικός υπερθετικός	απόλυτος υπερθετικός
(άνω)	ανώτερος	ο ανώτερος	ανώτατος
(κάτω)	κατώτερος	ο κατώτερος	κατώτατος
(άπω)	απώτερος	ο απώτερος	απώτατος
(ένδον)	ενδότερος	ο ενδότερος	ενδότατος
(έξω)	εξώτερος	ο εξώτερος	-
(έσω)	εσώτερος	ο εσώτερος	εσώτατος
(πλησίον)	πλησιέστερος	ο πλησιέστερος	πλησιέστατος
(προτιμώ)	προτιμότερος	ο προτιμότερος	-
(υπέρ)	υπέρτερος	ο υπέρτερος	υπέρτατος
(προ)	πρότερος	ο πρότερος	-

Γράφω με : -ο : -ότερος, -ότατος [ωραιότερος, ωραιότατος]

-ω : -ώτερος, -ώτατος [όσα παραθετικά προέρχονται από τοπικά επιρρήματα σε -ω [ανώτερος, ανώτατος]

: -υ : -ύτερος , -ύτατος [ταχύτερος , ταχύτατος /πλατύτερος, πλατύτατος]

ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΜΕΤΟΧΩΝ : σχηματίζονται πάντα περιφραστικά

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
χαρούμενος	πιο χαρούμενος	πολύ χαρούμενος [απόλυτο] ή ο πιο χαρούμενος [σχετικό]
ευτυχισμένος	πιο ευτυχισμένος	πολύ ευτυχισμένος [απόλυτο] ή ο πιο ευτυχισμένος [σχετικό]
κακοντυμένος	πιο κακοντυμένος	πολύ κακοντυμένος [απόλυτο] ή ο πιο κακοντυμένος [σχετικό]

ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
ψηλά	ψηλότερα , πιο ψηλά	ψηλότεστα , πολύ ψηλά
πλατιά	πλατύτερα , πιο πλατιά	πλατύτατα , πολύ πλατιά
συνεπώς	συνεπέστερα , πιο συνεπώς	συνεπέστατα , πολύ συνεπώς
βαθιά	βαθύτερα, πιο βαθιά	βαθύτατα , πολύ βαθιά
ωραία	ωραιότερα , πιο ωραία	ωραιότατα , πολύ ωραία
τίμια	τιμιότερα , πιο τίμια	τιμιότατα , πολύ τίμια

ΑΝΩΜΑΛΑ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΩΝ

ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
πολύ	περισσότερο	πάρα πολύ
λίγο	λιγότερο	ελάχιστα , πολύ λίγο
νωρίς	νωρίτερα	
ύστερα	υστερότερα	
	αρχύτερα	
γρήγορα	γρηγορότερα	το γρηγορότερο
	ταχύτερα	τάχιστα , το ταχύτερο
πρώτα	πρωτύτερα	

ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΑ ΤΑ ΕΠΙΘΕΤΑ ΠΟΥ ΔΗΛΩΝΟΥΝ :

α. ύλη : χρυσός , ξύλινος , μάλλινος / β. καταγωγή ή συγγένεια : ρεθυμνιώτικος , αδελφικός , προγονικός / γ. τόπο , χρόνο : γήινος , αυριανός , ουράνιος / δ. κατάσταση που δεν αλλάζει : ολόκληρος , θνητός , πρωτότοκος

ΠΩΣ ΕΚΦΕΡΟΝΤΑΙ ΟΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ : Α' όρος σύγκρισης : εκείνος από τον οποίο ξεκινάμε την σύγκριση / Β' όρος σύγκρισης : εκείνος με τον οποίο γίνεται η σύγκριση

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ	ΟΙ ΟΡΟΙ ΤΗΣ ΣΥΓΚΡΙΣΗΣ ΕΙΝΑΙ
Η Χριστίνα[α'] είναι ψηλότερη από τη Μαρία[β']	ουσιαστικά
Καλύτερα να πας εσύ [α'] παρά εγώ [β']	αντωνυμίες
Η Ζωή [α'] είναι τρία χρόνια μικρότερη μου [β']	Ουσιαστικό + αντωνυμία
Καλύτερα φτωχός και γερός [α'] παρά πλούσιος και άρρωστος [β']	επίθετα
Περισσότερο έβλαψε [α'] παρά ωφέλησε [β']	ρήματα
Χθες βράδυ [α'] πέρασε καλύτερα από σήμερα [β']	επιρρήματα

Ο β' όρος παραλείπεται όταν εννοείται εύκολα π.χ. Τι νεότερα; [ενν. από τα τελευταία γνωστά] ή εκφέρεται βραχυλογικά [δηλαδή με παράλειψη λέξεων] όταν είναι ο ίδιος με τον α' και συνοδεύεται από έναν προσδιορισμό π.χ. Της Ελένης το φόρεμα είναι καλύτερο από της αδερφής της [ενν. το φόρεμα] .

επιμέλεια : Κ.Χαλέπη